

Nr 4.

Av herr **Sjödahl m. fl.**, om ökat statsbidrag till kommuner, som anordna yrkesutbildningskurser för arbetslösa.

I tider av omfattande arbetslöshet ställas stora anspråk på samhällets bistånd för lindrande av de svåra verkningar en längre tids oförvårdad arbetslöshet medför.

Kommunerna, synnerligast sådana med en anhopad exportindustri, påläggas ytterst betungande utgifter för arbetslöshetens bekämpande. Dessa utgifter få under en längre tids depression sådan omfattning, att kommunernas ekonomi hotas av allvarliga rubbningar. De försörjningsproblem den här i landet sedan år 1931 rådande ekonomiska depressionen skapat har också tvingat statsmakterna vidtagna åtgärder av extraordinär natur för arbetslöshetens bekämpande. Beslutet av 1933 års riksdag angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet till motverkande av arbetslösheten innebär icke enbart den hittills i vårt land betydelsefullaste åtgärden i sådant syfte, utan ock ett tydliggen uttalat erkännande av statsmakternas skyldighet till positivt ingripande för att i skilda avseenden lindra verkningarna av den nu rådande arbetslösheten, som ytterst förorsakats av speciella, mera krisartade förhållanden inom näringslivet.

En bland de åtgärder nästlidne års riksdag beslutade såsom ett led i den statliga arbetslöshetshjälpen är att genom utbildning av arbetslös ungdom söka underlätta dennas möjligheter att få sysselsättning i öppna arbetsmarknaden. Även om den yrkesutbildning som anordnas av arbetslöshetskommittéerna, såsom ett led i den statliga arbetslöshetshjälpen, icke kan anses lösa yrkesutbildningsproblemet bland annat av den omständigheten, att utbildningen av en verklig yrkesman kräver en avsevärt längre tid än som här kan ifrågakomma, måste arbetslöshetskommittéernas utbildningskurser, rätt organiserade och ledda, i många avseenden anses innesluta betydande fördelar för deltagarna. Individens fallenhet för visat arbete uppmuntras, hans håg uppmuntras på ett sätt, som åt tillvaron ger tillfredsställelse och framskapar initiativ till fortsatt arbete i yrkesutbildande syfte, samtidigt som sysslolöshetens mångahanda vådor elimineras. Som allmänt omdöme om den yrkesutbildning, som anordnas för arbetslösa under arbetslöshetskommissionens överinseende, torde sålunda kunna sägas, att verksamheten i många avseenden är till obestriddig nytta för det arbetslöshets Klientel, som kan beredas tillfälle deltaga i undervisningen.

Ungdomsarbetslöshetens omfattning kan för närvarande approximativt beräknas till 31 procent av samtliga hos arbetslöshetskommittéerna anmälda hjälpsökande, eller vid nästlidne december månads utgång omkring 52,000 personer.

I vilken omfattning detta klientel kommer att beredas möjlighet till sådan yrkesutbildning som här avses, är i allt väsentligt beroende på statens bidrag till de kostnader, som äro förenade med den utbildningsverksamhet varom här är fråga. Lönerna till ledning och lärare för yrkesutbildningen ersättas för närvarande i sin helhet av statsmedel, liksom ock dagunderstödet till eleverna med viss procent. För övriga med kursverksamheten förenade kostnader, såsom för inköp av läroböcker och förbrukningsmaterial, hyra för undervisningslokalerna och anskaffning av nödiga verktyg för den praktiska yrkesundervisningen, utgår däremot icke bidrag av statsmedel. Dessa sistnämnda kostnader bli för många kommuner så ekonomiskt betungande, att kursverksamheten helt eller delvis åsidosättes, till stort förfång för de arbetslösa, som i de flesta fall likväl för sitt livsuppehälle måste tilldelas dagunderstöd. Visst bidrag av statsmedel till sådana kostnader, som, utom lönerna till ledning och lärare, äro förenade med här omskrivna kursverksamhet, synes därför böra tilldelas kommuner, vilka på av arbetslöshetskommissionen föreskrivet sätt anordna utbildningskurser för arbetslösa.

Under åberopande av vad sålunda blivit anfört hemställes,

att riksdagen måtte besluta att kommuner, som, enligt av statens arbetslöshetskommission godkänd kursplan, anordna yrkesutbildningskurser för arbetslösa, även må tillerkännas bidrag av statsmedel till kostnader för läroböcker, förbrukningsmaterial, hyra för undervisningslokaler samt för inköp eller förhyrning av nödiga verktyg för den praktiska yrkesutbildningen.

Stockholm den 12 januari 1934.

Edg. Sjödahl.

John Sandén.

Torsten Ström.

Rickard Lindström.

Emil Rosén.